

www.odgojnicentarks.ba
info@odgojnicentarks.ba

KJU "Odgojni centar Kantona Sarajevo"
KJU "Одгојни центар Кантона Сарајево"

Tel: + 387 (0) 33 200-425
Fax: + 387 (0) 33 200-424

Jukićeva bb
71 000 Sarajevo

P R A V I L N I K
O ZAŠTITI NA RADU U KJU „ODGOJNI CENTAR KANTONA
SARAJEVO“

Sarajevo, decembar 2025. godine

PDF Redactor Free

Na osnovu člana 32. Zakona o ustanovama („Službeni list R BiH“ broj 6/92,8/93 i 13/94), člana 22. tačka d) i člana 23. stav (1) Zakona o zaštiti na radu („Službene novine Federacije BiH“, broj 79/20) i člana 38. Pravila KJU „Odgojni centar Kantona Sarajevo“, direktor Kantonalne javne ustanove „Odgojni centar Kantona Sarajevo“ donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI NA RADU U KJU „ODGOJNI CENTAR KANTONA SARAJEVO“

DIO PRVI - OSNOVNE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

- (1) Pravilnikom o zaštiti na radu u KJU „Odgojni centar Kantona Sarajevo“ (u daljem tekstu: Odgojni centar) utvrđuje organizaciju provođenja zaštite na radu, pravila prevencije i zaštite, poslove sa povećanim rizikom, način utvrđivanja zdravstvenog stanja radnika koji rade na poslovima sa povećanim rizikom, i drugih radnika, sredstva i oprema lične zaštite koja pripadaju radniku, te prava, obaveze i odgovornosti radnika za zaštitu na radu i drugih radnika u ovoj oblasti, kao i druga pitanja od značaja za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu (u daljem tekstu: Zakon).
- (2) Otklanjanje opasnosti za zdravlje i život radnika Odgojni centar osigurava primjenom pravila zaštite na radu, odnosno implementacijom zaštite na radu kao sastavnog dijela organizacije rada i izvođenja radnih procesa i tehnologija.
- (3) Posebna zaštita se propisuje radi očuvanja duševnog i tjelesnog razvoja mladih, zaštite žena od rizika koji bi mogli ugroziti ostvarivanje materinstva, zaštite lica sa invaliditetom i profesionalno oboljelih lica od daljeg oštećenja zdravlja i umanjenja njihove radne sposobnosti i očuvanja radnih sposobnosti starijih radnika u granicama primjerenim njihovoj životnoj dobi.

Član 2. (Preuzimanje pravnih akata Europske unije)

- (1) Odgojni centar će po donošenju posebnog programa mjera zaštite na radu obezbijediti potrebna sredstva za sprovođenje i unapređivanje zaštite na radu i njihovu realizaciju.
- (2) Ovim Pravilnikom se definiše Direktiva Vijeća 89/391/EEZ od 12.juna 1989. godine o uviđenju mjera za podsticanje poboljšanja sigurnosti i zdravlja radnika na radu, preuzeta u pravni poredak Federacije Bosne i Hercegovine, shodno članu 2. Zakona o zaštiti na radu („Službene novine Federacije BiH“, broj 79/20).

Član 3.
(Sigurnost i zaštita zdravlja na radu)

Sigurnost i zaštita zdravlja na radu, u smislu ovog Pravilnika, je osiguravanje takvih uslova na radu kojima se u najvećoj mogućoj mjeri sprječava nastanak povreda na radu, profesionalnih oboljenja i oboljenja u vezi sa radom i koja stvaraju pretpostavku za punu fizičku, psihičku i socijalnu sigurnost zaposlenih.

Član 4.
(Lica koja imaju pravo na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu)

- (1) Pravo na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu u Odgojnom centru ima:
 - a) radnik,
 - b) lice koje je u u Odgojnom centru na stručnom osposobljavanju,
 - c) lice koje se u u Odgojnom centru nalazi na prekvalifikaciji, dokvalifikaciji ili stručnom usavršavanju,
 - d) učenici i studenti na praktičnoj nastavi i
 - e) drugo lice koje se zatekne u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova, ako je o njegovom prisustvu poslodavac upoznat.
- (2) Odgojni centar vodi evidenciju svih lica koja se zateknu na radu ili u radnoj okolini radi obavljanja određenih poslova, u skladu sa Zakonom.
- (3) Sigurnost i zaštitu zdravlja na radu licima iz stava (1) tačka a), b) i c) ovog člana obezbjeđuje Odgojni centar, a licima iz tačke d) ovog člana organizator radova, odnosno preduzeće, ako se radi o njihovom radniku dok obavlja poslove u Odgojnom centru.

Član 5.
(Učešće sindikata i radnika)

- (1) Sindikat učestvuje u uređivanju i unapređivanju sigurnosti i zaštite zdravlja radnika na radu u skladu sa Zakonom, propisima donesenim na osnovu Zakona i kolektivnim ugovorom.
- (2) Odgojni centar se savjetuje sa radnicima i njihovim predstavnicima i omogućava im da učestvuju u raspravama o svim pitanjima u pogledu sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, a posebno da učestvuju u:
 - a) raspravama i odobravanju svih mjera u pogledu sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
 - b) svakoj mjeri koja može značajno uticati na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu,
 - c) imenovanju radnika koji će obavljati poslove vezane za obezbjeđenje zdravih i sigurnih uvjeta rada, prve pomoći, gašenje požara i evakuaciju radnika,
 - d) angažovanju, tamo gdje je potrebno, ovlaštenih organizacija za zaštitu na radu;
 - e) planiranju i organizovanju osposobljavanja radnika u oblasti zaštite na radu.

Član 6.
(Definicije pojmova)

Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju isto značenje kao u Zakonu.

Član 7.
(Rodna neutralnost)

Izrazi koji se koriste u ovom Pravilniku, a imaju rodno značenje, koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski spol.

DIO DRUGI - ORGANIZACIJA PROVOĐENJA ZAŠTITE NA RADU

Član 8.
(Odgovorna lica)

- (1) Sve poslove zaštite na radu u Odgojnom centru, u skladu sa Zakonom, ovim Pravilnikom i drugim propisima organiziraju, uređuju, nadziru i prate njihovu primjenu, u dogovoru, direktor i radnik za zaštitu na radu ako postoje poslovi sa povećanim rizikom, odnosno radnik kojeg direktor ovlasti/imenuje za obavljanje poslova zaštite na radu u Odgojnom centru (u slučaju da nije imenovan radnik za zaštitu na radu).
- (2) Odgojni centar može angažovati ovlaštenu organizaciju za zaštitu na radu samo za obavljanje stručnih poslova iz oblasti zaštite na radu za koje se izdaje posebno ovlaštenje u skladu sa Zakonom.
- (3) Zaštita na radu organizuje se, sprovodi i unapređuje uporedo sa organizovanjem i sprovođenjem procesa rada u Odgojnom centru uz primjenu savremenih tehničkih, zdravstvenih, socijalnih, ekonomskih, pravnih i drugih mjera na svakom radnom mjestu u okviru organizacije rada u Odgojnom centru, odnosno u centralnom objektu (sjedištu) i odvojenoj lokaciji koju koristi Služba za zbrinjavanje djece u stanju potrebe, u skladu sa važećim propisima iz ove oblasti.
- (4) Procjenom rizika na radnim mjestima i mjestima rada u radnoj okolini, utvrđeno je da u Odgojnom centru nema radnih mjesta na kojima se rad odvija sa povećanim rizikom.

Član 9.
(Stručni, savjetodavni i drugi poslovi)

- (1) Određene stručne, savjetodavne i druge poslove zaštite na radu obavljaju osobe ovlaštene i osposobljene za obavljanje poslova zaštite na radu.
- (2) Izvršavanje poslova zaštite na radu, za čije obavljanje Odgojni centar nije u mogućnosti osigurati stručno provođenje, iste će povjeriti organizaciji ovlaštenoj za poslove zaštite na radu.

DIO TREĆI – OPŠTI ZAHTJEVI ZA SIGURNE I ZDRAVE USLOVE RADA

Član 10.

(Opšta pravila i mjere zaštite na radu)

- (1) Zaštita na radu, kao sistemski organizovano djelovanje, sastavni je dio organizacije rada i izvođenja radnog postupka, koje Odgojni centar ostvaruje primjenom svih mjera zaštite na radu u skladu sa opštim načelima prevencije.
- (2) Opšta pravila i mjere zaštite na radu posebno se odnose na sljedeće zahtjeve: zaštitu od mehaničkih opasnosti, zaštitu od udara električne energije, sprječavanje nastanka požara i eksplozije, osiguranje mehaničke otpornosti i stabilnosti građevine, osiguranje potrebne radne površine i radnog prostora, osiguranje potrebnih puteva za prolaz, prijevoz i evakuaciju radnika i drugih lica, osiguranje čistoće, osiguranje propisane temperature i vlažnosti zraka i ograničenja brzine strujanja zraka, osiguranje propisane rasvjete, zaštitu od buke i vibracija, zaštitu od štetnih atmosferskih i klimatskih uticaja, zaštitu od fizikalnih, hemijskih i bioloških štetnih uticaja, zaštitu od prekomjernih napora, zaštitu od elektromagnetskog i ostalog zračenja, te osiguranje prostorija i uređaja za ličnu higijenu.

Član 11.

(Osvjetljenost radnih i pomoćnih prostorija)

- (1) Radne i pomoćne prostorije moraju biti prema vrsti poslova dovoljno osvijetljene prirodnim ili vještačkom svjetlošću.
- (2) Prozori, otvori za osvjjetljenje kao i elementi za vještačko osvjjetljenje moraju se držati u čistom i ispravnom stanju.

Član 12.

(Temperatura u radnim prostorijama)

Radne prostorije u zimskom period moraju se zagrijavati, a temperature u radnoj prostoriji treba da odgovara propisanim vrijednostima u zavisnosti od intenziteta tjelesnog rada, vlažnosti i kretanju zraka u radnoj prostoriji.

Član 13.

(Visina radnih/pomoćnih prostorija i magacina)

Visina radnih prostorija treba da je minimalno 2,80m, a magacina i pomoćnih prostorija minimalno 2,60m.

Član 14.
(Podovi i ventilacija)

- (1) Podovi radnih prostorija moraju biti čvrsti, ravni, pogodni za održavanje i ne smiju propuštati vlagu.
- (2) U radnim prostorijama mora se obezbijediti prirodna ili vještačka ventilacija.

Član 15.
(Uređaji za vodu i sanitarne prostorije)

Objekti Odgojnog centra moraju imati uređaje za hladnu i toplu vodu, kao i odgovarajuće sanitarne prostorije.

Član 16.
(Izvođenje i održavanje električnih instalacija i uređaja)

- (1) Električne instalacije i uređaji moraju se izvoditi i održavati u skladu sa važećim propisima.
- (2) Poslove održavanja i popravke električnih instalacija i uređaja Odgojni centar je dužan povjeriti samo kvalifikovanim radnicima, koji su za to ovlašteni.

Član 17.
(Kontrola ispravnosti elektroinstalacija)

- (1) Poslodavac je dužan da vrši kontrolu ispravnosti elektroinstalacija i to prije upotrebe, nakon rekonstrukcije, i obavezno periodični pregled od strane stručne ustanove jednom u tri godine.
- (2) O svim popravkama, mjerenjima i kontrolama na elektroinstalacijama Odgojni centar je dužan da vodi evidenciju.

Član 18.
(Uslovi za upotrebu sredstava za rad)

- (1) Radna oprema može se staviti u promet, naručiti ili staviti u upotrebu ako su ispunjeni uslovi za sigurnost i zaštitu zdravlja na radu i ako je to potvrdio proizvođač ili uvoznik proizvoda.
- (2) Sredstva i oprema lične zaštite mogu se staviti u promet, naručiti ili staviti u upotrebu ako pružaju pouzdanu zaštitu od rizika pri radu i ako je to potvrdio proizvođač ili uvoznik proizvoda.
- (3) Sredstva za rad, koja podliježu obavezi periodičnih pregleda i ispitivanja iz oblasti zaštite na radu, mogu se upotrebljavati samo ako posjeduju zapisnik, odnosno ispravu iz člana 67. stav (1) Zakona o zaštiti na radu ("Službene novine FBiH" br. 79/20), kojim

se dokazuje da pregledana sredstva za rad zadovoljavaju propisima donesenim na osnovu

Član 19.
(Radna oprema)

- (1) Radna oprema mora odgovarati radnom procesu koji se obavlja i mora biti na odgovarajući način prilagođena toj vrsti posla tako da ne ugrožava sigurnost i zdravlje radnika.
- (2) Izbor radne opreme i materijala koji se koriste vrši se u skladu sa posebnim uslovima specifičnostima.

Član 20.
(Uputstva za sigurnu upotrebu i rukovanje sredstvima za rad)

- (1) Proizvođači i uvoznici radne opreme i sredstava i opreme lične zaštite obavezni su da izdaju ispravu kojom se dokazuje da odgovaraju međunarodnim propisima, tehničkim propisima i propisanim mjerama sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, te daju uputstva za upotrebu i održavanje na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini, a po kojima radnici Odgojnog centra dalje postupaju.
- (2) Proizvođači i uvoznici opasnih materija dužni su da daju uputstvo za sigurnu upotrebu i rukovanje. Uputstvo sadrži identifikacione podatke, podatke o fizičkim, hemijskim i biološkim karakteristikama, stepen opasnosti od požara i eksplozije, opasnosti po zdravlje, o radioaktivnosti, o ekološkim podacima, o posebnim zaštitnim mjerama, o načinu skladištenja i označavanja, o prijenosu i transportu, kao i o postupku otklanjanja opasnih materija (sigurnosni list). Ovi podaci se daju na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini.

Član 21.
(Zabrana davanja finansijske naknade)

Odgojni centar ne može dati finansijsku ili drugu naknadu radnicima u zamjenu za ispunjavanje zahtjeva standarda sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

DIO TREĆI - PRAVILA PREVENCIJE I ZAŠTITE

Član 22.
(Obaveze Odgojnog centra)

- (1) Odgojni centar je obavezan da prilikom organizovanja rada i radnog procesa osigura preventivne mjere radi zaštite života i zdravlja zaposlenih, čiji je cilj sprečavanje ili smanjenje rizika na radu, kao i potrebna materijalna sredstva za njihovu primjenu.

- (2) Preventivne mjere Odgojni centar utvrđuje prije početka rada radnika, u toku rada, kao i kod svake izmjene tehnološkog postupka, izborom radnih i proizvodnih metoda kojima se osigurava najveća sigurnost i zaštita zdravlja na radu, zasnovana na primjeni propisa iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, radnih odnosa, tehničkih propisa i standarda, propisa iz oblasti zdravstvene zaštite i dr.
- (3) Odgojni centar, odnosno radnik koji organizuje ili rukovodi procesom rada, mora biti upoznat sa propisima iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu, a naročito ako se radi o tehnologijama u kojima postoji opasnost od povreda na radu, profesionalnih oboljenja i poremećaja u tehnološkom procesu koji bi mogli ugroziti sigurnost i zdravlje radnika.

Član 23.

(Načela u provođenju mjera zaštite na radu)

Odgojni centar provodi mjere zaštite na radu poštujući sljedeća opća načela prevencije:

- a) procjene rizika,
- b) izbjegavanja rizika,
- c) sprječavanja rizika,
- d) otklanjanja rizika na njihovom izvoru,
- e) prilagođavanja rada i mjesta rada radniku naročito u pogledu izbora opreme za rad i metoda rada, kao i izbora tehnološkog postupka da bi se izbjegla jednoličnost u radu u cilju smanjenja njihovog uticaja na zdravlje radnika,
- f) prilagođavanja tehničkom napretku,
- g) zamjene opasnih tehnoloških procesa ili metoda rada bezopasnim ili manje opasnim
- h) zamjene opasnih materija bezopasnim,
- i) utvrđivanja jedinstvenih preventivnih mjera s ciljem međusobnog povezivanja tehnologije, organizacije rada, uslova rada, socijalnih odnosa i uticaja faktora vezanih za radnuokolinu,
- j) davanja prednosti zajedničkim mjerama zaštite pred pojedinačnim,
- k) odgovarajućeg osposobljavanja i obavješćavanja radnika.

Član 24.

(Preventivne mjere)

Odgojni centar preduzima sljedeće preventivne mjere:

- a) osigurava prethodne ljeekarske preglede radi utvrđivanja da zdravstveno stanje i psihofizičke sposobnosti odgovaraju uvjetima rada i zahtjevima radnog mjesta;
- b) omogućava radniku da se prije stupanja na rad upozna sa mjerama sigurnosti i zaštite na radu;
- c) obavještava radnike i sindikat o uvođenju novih tehnologija i sredstava za rad, te opasnostima i štetnostima po zdravlje radnika i izdaje uputstva za siguran rad;
- d) osposobljava radnike za siguran rad;
- e) osigurava radnicima sredstva i opremu lične zaštite i njihovo korištenje;

- f) osigurava periodične ljebarske preglede radnika koji rade na poslovima na kojima se utvrdi da postoje povećani rizici po zdravlje i preduzima mjere za sprečavanje nastanka invaliditeta i profesionalnih oboljenja radnika;
- g) osigurava periodične preglede sredstava rada i sredstava i opreme lične zaštite pri radu, u skladu sa tehničkim standardima;
- h) osigurava periodične preglede i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima u radnoj okolini;
- i) provodi mjere zaštite od požara u skladu sa posebnim propisima;
- j) provodi mjere za osiguranje prve pomoći;
- k) provodi i druge mjere prevencije u skladu sa Zakonom i drugim propisima.

Član 25.

(Osposobljavanje radnika)

- (1) Odgojni centar je dužan da izvrši osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad kod zasnivanja radnog odnosa, odnosno premještaja na druge poslove, prilikom uvođenja nove tehnologije ili novih sredstava za rad, kao i kod promjene procesa rada koji može prouzrokovati promjenu mjera za siguran i zdrav rad.
- (2) Odgojni centar je dužan da radnika u toku osposobljavanja za siguran i zdrav rad, upozna sa svim vrstama rizika na poslovima na koje je raspoređen i o preduzetim konkretnim mjerama sigurnosti i zaštite na radu, u skladu sa važećim propisima.
- (3) Osposobljavanje radnika za siguran i zdrav rad mora biti prilagođeno specifičnostima njegovog radnog mjesta.
- (4) Radnici ne mogu biti raspoređeni na radna mjesta na kojima će samostalno obavljati poslove prije nego što steknu znanja u pogledu prethodno navedenog.
- (5) Osposobljavanje se vrši teorijski i praktično, u skladu sa Zakonom.

Član 26.

(Provjera osposobljenosti radnika)

- (1) Osposobljavanje radnika iz člana 25. ovog Pravilnika Odgojni centar će povjeriti ovlaštenoj organizaciji za zaštitu na radu.
- (2) Periodične provjere osposobljenosti za siguran i zdrav rad radnika koji radi na poslovima sa povećanim rizikom vršit će se na način, u roku i po postupku utvrđenim propisima koji se odnose na ovu oblast.

Član 27.

(Periodični pregledi i ispitivanja koja vrši poslodavac)

- (1) Periodični pregledi i ispitivanja sredstava rada i opreme, radnih i pomoćnih prostorija i sredstava i opreme lične zaštite, koji ne podliježu obaveznim periodičnim pregledima

i ispitivanjima, vrše se od strane radnika zaposlenog na radnom mjestu Domar ili drugih radnika koje odlukom odredi direktor.

- (2) Periodični pregled i ispitivanje iz stava 1. vršit će se najmanje jednom u tri mjeseca, a odnosi se na:
- pregled PP aparata (vizuelni detaljni pregled)
 - pregled hidrantske mreže (vizuelni pregled uz kontrolu funkcionalnosti)
 - pregled panik rasvjete (vizuelni pregled uz kontrolu funkcionalnosti)
 - pregled sistema vatrodojave (vizuelni detaljni pregled)
 - pregled sistema videonadzora (vizuelni pregled uz kontrolu funkcionalnosti)
 - pregled profesionalne opreme i rashladnih komora (vizuelni pregled uz kontrolu funkcionalnosti)
 - obilazak svih radnih i pomoćnih prostorija radi provjere ispravnosti električnih utičnica u prostorijama, pravilnog korištenja produžnih kablova (vizuelni pregled uz kontrolu funkcionalnosti) .
- (3) Pored pregleda i ispitivanja iz stava 2. ovog člana, ovlašteni radnik će najmanje jednom mjesečno:
- u zimskom periodu izvršiti obilazak i pregled kotlovnice radi provjere rada zadanih parametara, te izvršiti obilazak svih radnih i pomoćnih prostorija radi pregleda ispravnosti rada ugrađenih radijatora za zagrijavanje prostora;
 - izvršiti pregled i kontrolu ispravnosti lifta (vizuelni pregled uz kontrolno puštanje u rad u trajanju od 2-3 minute).

Član 28.

(Provođenje mjera zaštite od požara)

- (1) Odgojni centar provodi mjere zaštite od požara u skladu sa posebnim propisima, Pravilnikom o zaštiti od požara KJU „Odgojni centar Kantona Sarajevo“ i ovim Pravilnikom.
- (2) Odgojni centar uspostavlja potrebne veze sa specijalizovanim službama, u pogledu spašavanja i protivpožarne zaštite.
- (3) Za provođenje odredaba iz stava (1) ovog člana direktor će odlukom odrediti radnike koji će provoditi mjere protivpožarne zaštite i evakuacije radnika.

Član 29.

(Provođenje mjera za osiguranje prve pomoći)

- (1) Odgojni centar provodi mjere za osiguranje prve pomoći u skladu sa Pravilnikom o pružanju prve pomoći u slučaju povrede i oboljenja radnika na radu ("Sl. glasnik SRBiH" br.38/86).
- (2) Odgojni centar uspostavlja potrebne veze sa specijalizovanim službama u pogledu prve pomoći i hitne zdravstvene zaštite radnika.

- (3) Direktor će odlukom imenovati radnika/e koji će provoditi mjere prve pomoći.

Član 30.

(Znakovi upozorenja na opasnost)

- (1) U Odgojnom centru, na mjestima rada, na sredstvima za rad i pripadajućim instalacijama, trajno se postavljaju znakovi upozorenja na opasnost i znakove opštih obavješćavanja, u skladu sa posebnim propisima.
- (2) Ako znakovi upozorenja na opasnost nisu dovoljni za efikasno obavješćavanje, Odgojni centar će trajno postaviti pisana uputstva o uvjetima i načinu korištenja prostora, prostorija, sredstava rada, opasnih materija i opreme.

IV- POSLOVI SA POVEĆANIM RIZIKOM

Član 31.

(Poslovi s povećanim rizikom)

- (1) Poslovima sa povećanim rizikom smatraju se:
 - a) poslovi sa povećanim rizikom od povređivanja, nastanka profesionalnih oboljenja i oštećenja zdravlja radnika;
 - b) poslovi sa specifičnim zahtjevima koji, u cilju sigurnog i uspješnog rada uvjetuju posebne zdravstvene i psihofizičke sposobnosti radnika na tim radnim mjestima;
 - c) poslovi na kojima, nakon primjene svih tehnički priznatih metoda za smanjenje rizika, postoji preostali rizik za neke radnike.
- (2) Procjenom rizika u Odgojnom centru nisu utvrđeni poslovi koji se obavljaju sa povećanim rizikom.

Član 32.

(Mjere za sprečavanje, otklanjanje ili smanjenje rizika)

Odgojni centar je dužan provoditi mjere za sprečavanje, otklanjanje ili smanjenje rizika koji su utvrđeni važećim propisima i na način propisan ovim Pravilnikom.

Član 33.

(Postupanje u slučaju neposredne opasnosti po život i zdravlje radnika)

- (1) Radnik ima pravo da odbije da radi ako smatra da mu prijeti neposredna opasnost po život i zdravlje i dužan je da o tome odmah obavijesti svog neposrednog rukovodioca i/ili imenovanog radnika za zaštitu na radu, nadležnog inspektora rada i predstavnika radnika.
- (2) Odgojni centar je dužan da izvrši naređene mjere od strane inspekcije.

- (3) Radnik iz stava (1) ovog člana koji se udaljio sa radnog mjesta, ne smije snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu, osim u slučaju ako poslodavac dokaže da se radnik neopravdano udaljio sa radnog mjesta.

V – POSLOVI NA KOJIMA SE PROVODI MJERA SKRAĆIVANJA RADNOG VREMENA

Član 34.

(Poslovi na kojima se radno vrijeme skraćuje)

- (1) Kada su na određenom mjestu takvi uvjeti da i pored primjene mjera zaštite na radu i dalje postoji preostali rizik i prijetnja od obolijevanja tj. invaliditeta, Odgojni centar će poduzeti mjere da se radno vrijeme skraćuje srazmjerno štetnom utjecaju uvjeta rada na zdravlje i na radnu sposobnost radnika, u skladu sa Zakonom.
- (2) Na poslovima, na kojima se radno vrijeme skraćuje u skladu sa Zakonom, pri ostvarivanju prava na plaću i drugih prava po osnovu rada i u vezi sa radom, skraćeno radno vrijeme u smislu ovog člana izjednačava se sa punim radnim vremenom.
- (3) Procjenom rizika na radnim mjestima u Odgojnom centru nisu utvrđeni poslovi na kojima se radno vrijeme skraćuje.

Član 35.

(Posebno osiguranje radnika koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom)

Odgojni centar će, u slučaju da budu utvrđeni poslovi sa povećanim rizikom, posebno osigurati od rizika nesreće i povrede na radu radnike koji obavljaju poslove sa povećanim rizikom, radi obezbjeđenja naknade štete, u skladu sa zakonom.

VI – NAČIN UTVRĐIVANJA ZDRAVSTVENOG STANJA RADNIKA KOJI RADE NA POSLOVIMA SA POVEĆANIM RIZIKOM I DRUGIH RADNIKA

Član 36.

(Zaključivanje ugovora sa zdravstvenom ustanovom koja obavlja djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika/medicine rada)

- (1) Odgojni centar će, u slučaju da budu utvrđeni poslovi sa povećanim rizikom, zaključiti ugovor sa ovlaštenom zdravstvenom ustanovom koja obavlja djelatnost specifične zdravstvene zaštite radnika/medicine rada, radi:
 - a) ocjenjivanja i utvrđivanja posebnih zdravstvenih sposobnosti koje moraju da ispunjavaju radnici za obavljanje određenih poslova na radnom mjestu sa

povećanim rizikom ili za upotrebu, odnosno rukovanje određenom opremom za rad;

- b) vršenje prethodnih i periodičnih ljekarskih pregleda radnika na radnim mjestima sa povećanim rizikom i izdaje rješenje o ljekarskim pregledima u skladu sa propisima o sigurnosti i zaštiti zdravlja na radu;

Član 37.

(Periodični ljekarski pregledi)

Periodični pregledi radnika koji rade na radnim mjestima s posebnim uslovima rada obavljaju se u skladu sa Pravilnikom o uslovima za utvrđivanje radnih mjesta sa posebnim uslovima rada i ljekarskim pregledima radnika na tim radnim mjestima.

Član 38.

(Pravo radnika na premještaj na drugo radno mjesto)

- (1) Ako se u postupku periodičnog ljekarskog pregleda utvrdi da radnik ne ispunjava posebne zdravstvene uvjete za obavljanje poslova sa povećanim rizikom, poslodavac će premjestiti takvog radnika na radno mjesto koje odgovara njegovim zdravstvenim sposobnostima, ako takvo radno mjesto postoji kod poslodavca.
- (2) U slučaju da ne postoji radno mjesto na koje se može rasporediti radnik, primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o radu.

VII - SREDSTVA I OPREMA LIČNE ZAŠTITE KOJA PRIPADAJU RADNIKU

Član 39.

(Sredstva i oprema lične zaštite)

- (1) Odgojni centar obezbjeđuje radnicima sredstva i opremu lične zaštite.
- (2) Sredstva i oprema lične zaštite mogu se staviti u upotrebu ako pružaju pouzdanu zaštitu od rizika pri radu i ako je to potvrdio proizvođač ili uvoznik uvezenih proizvoda.
- (3) Odgojni centar je obavezan osigurati da se sredstva i oprema lične zaštite održavaju u dobrom stanju.
- (4) Odgojni centar je dužan da isključi iz upotrebe sredstva i opremu lične zaštite na kojima nastanu promjene zbog kojih postoji opasnost po sigurnost i zdravlje radnika.

Član 40.**(Određivanje sredstava i opreme lične zaštite)**

- (1) Odgojni centar određuje na kojim radnim mjestima i koja se sredstva odnosno oprema, zavisno od vrste i stepena opasnosti i štetnosti, koriste za sprečavanje dejstva stalnih opasnosti i štetnosti, a koja za otklanjanje dejstva odnosno zaštitu od dejstva iznenadnih odnosno povremenih ili kratkotrajnih opasnosti i štetnosti, u skladu sa Pravilnikom o sredstvima lične zaštite na radu i ličnoj zaštitnoj opremi.
- (2) Sredstva i oprema lične zaštite radnika u Odgojnom centru, koja pripadaju radnicima na radnim mjestima su:

Radno mjesto	Sredstva lične zaštite radnika koji radi na radnom mjestu
Domar	Radni mantil, zaštitne rukavice
Medicinski tehničar	Bijeli mantil, zaštitne rukavice, maska po potrebi
Kuhar	Radni mantil, zaštitne rukavice, gumene rukavice
Pomoćni radnik u kuhinji	Radni mantil, zaštitne rukavice, gumene rukavice
Spremačica	Radni mantil, zaštitne rukavice, gumene rukavice

Član 41.**(Zabrana prouzrokovanja finansijskih obaveza za radnike)**

Mjere zaštite koje provodi poslodavac i koje se odnose na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu ne smiju radnicima prouzrokovati finansijske obaveze .

VIII - PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI RADNIKA ZA ZAŠTITU NA RADU I DRUGIH RADNIKA U OBLASTI ZAŠTITE NA RADU**Član 42.****(Direktor)**

- (1) Direktor Odgojnog centra je odgovoran za cjelokupnu organizaciju i provođenje pravila zaštite na radu u skladu sa Zakonom i ovim Pravilnikom.
- (2) Realizaciju poslova iz prethodnog stava Direktor vrši preko radnika kojeg ovlasti.

- (3) Direktor osigurava sva potrebna finansijska sredstva za obavljanje - provođenje zaštite na radu.
- (4) Obaveze radnika u području sigurnosti i zaštite zdravlja na radu ne utiču na obaveze i odgovornosti poslodavca iz Zakona.

Član 43.

(Obaveze Odgojnog centra u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti)

- (1) U slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti Odgojni centar je dužan da:
 - a) upozna sve radnike koji su ili bi mogli biti izloženi ozbiljnoj i neposrednoj opasnosti o riziku koji postoji kao i mjerama koje su poduzete ili koje će se poduzeti u pogledu zaštite, što je prije moguće;
 - b) poduzme mjere i izda uputstva kako bi se omogućilo radnicima da u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti prekinu s radom i/ili odmah napuste radno mjesto i pređu na neko sigurno mjesto;
 - c) ne traži od radnika da nastave rad u situaciji kada još uvijek postoji ozbiljna i neposredna opasnost, osim u izuzetnim slučajevima kada postoji ozbiljna i neposredna opasnost po sigurnost više ljudi i širu okolinu.
- (2) Radnici koji u slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti napuste svoje radno mjesto i/ili opasno područje ne smiju snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu.
- (3) U slučaju ozbiljne i neposredne opasnosti po vlastitu sigurnost ili sigurnost drugih lica, radnici koji nisu u mogućnosti stupiti u vezu sa neposrednim rukovodiocem, obavezni su poduzeti odgovarajuće mjere u skladu sa svojim znanjem i tehničkim sredstvima koja su im na raspolaganju, da bi se izbjegle posljedice te opasnosti, pod uvjetom da te mjere ne smiju biti u očitom neskladu sa opasnošću.
- (4) Zbog poduzimanja mjera iz stava (3) ovog člana radnici ne smiju snositi negativne posljedice u smislu propisa o radu.

Član 44.

(Obavješćavanje radnika)

- (1) Odgojni centar je dužan radnicima i/ili njihovim predstavnicima davati odgovarajuća pisana uputstva koja se odnose na rizike po sigurnost i zdravlje sa zaštitnim i preventivnim mjerama koje se poduzimaju za otklanjanje ili smanjenje tih rizika i istaknuti ih na mjestu rada.
- (2) Izuzetno, kada prijeti iznenadna opasnost po život i zdravlje, uputstvo iz stava (1) ovog člana poslodavac može dati usmeno.
- (3) Uputstva iz stava (1) ovog člana daju se svim radnicima uključujući i radnike drugih poslodavaca koji obavljaju poslove kod poslodavca.

Član 45.
(Radnik za zaštitu na radu)

- (1) U slučaju da se utvrdi da se na određenom radnom mjestu obavljaju poslovi sa povećanim rizikom, poslodavac je dužan odrediti radnika za zaštitu na radu, u skladu sa Zakonom o zaštiti na radu.
- (2) Radnik za zaštitu na radu obavlja poslove propisane Zakonom o zaštiti na radu.
- (3) Radnik za zaštitu na radu mora biti odgovarajuće osposobljen i imati položen stručni ispit koji se odnosi na sigurnost i zaštitu zdravlja na radu (stručni ispit), u skladu sa Zakonom i Pravilnikom o uvjetima koje moraju ispunjavati radnici za zaštitu na radu, programu, sadržaju, načinu i troškovima polaganja stručnog ispita.
- (4) Poslodavac je dužan radniku za zaštitu na radu osigurati uvjete za rad, potrebnu opremu i pomoć drugog stručnog osoblja, kao i sredstva za obavljanje i organizovanje preventivnih i zaštitnih mjera.
- (5) Radnik za zaštitu na radu ne može biti doveden u nepovoljniji položaj zbog poslova koje obavljaju u cilju sprečavanja rizika na radu i zaštite zdravlja radnika.

Član 46.
(Ovlaštenje za zabranu rada)

Radnik za zaštitu na radu je obavezan da zabrani rad na radnom mjestu, odnosno da zabrani upotrebu sredstava za rad i sredstava i opreme lične zaštite u slučaju kada utvrdi neposrednu opasnost po život i zdravlje radnika, te da o tome u pisanom obliku obavijesti poslodavca.

Član 47.
(Obaveze radnika)

- (1) Radnici imaju dužnosti utvrđene Zakonom, propisima za provođenje Zakona, Zakonom o radu, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.
- (2) Radnik je dužan da obavlja posao u skladu sa svojom stručnom spremom i završenom obukom, kao i uputstvima koja daje poslodavac, tako da ne izlaže sebe ili druga lica na koja mogu uticati njegove aktivnosti ili nepažnja u toku procesa rada, opasnostima od povrede na radu ili profesionalnog oboljenja.
- (3) Radnik koji se ne pridržava utvrđenih pravila sigurnosti i zaštite zdravlja na radu i propisanih obaveza u smislu Zakona čini težu povredu radne obaveze u skladu sa kolektivnim ugovorom, odnosno Pravilnikom o radu i ugovorom o radu.

Član 48.
(Pisana obavijest o rezultatima procjene rizika)

Poslodavac je dužan osigurati da zaposlena žena za vrijeme trudnoće i dojenja, radnik mlađi od 18 godina života i radnik sa promijenjenom radnom sposobnošću, i pored osposobljavanja za siguran i zdrav rad, budu u pisanoj formi obaviješteni o rezultatima procjene

rizika na radnom mjestu i o mjerama kojima se rizici otklanjaju u cilju povećanja sigurnosti i zaštite zdravlja na radu.

Član 49.

(Zabrana rada grupa posebno osjetljivih na rizike na određenim poslovima)

- (1) Zabranjen je rad trudnicama, porodicama i dojiljama na poslovima na kojima postoji rizik od izloženosti opasnim materijama, hemijskim, fizičkim i biološkim agensima, štetnim zračenjima i mikroklimatskim uticajima, odnosno na poslovima sa teškim uvjetima rada, kao i posebno teškim i opasnim poslovima gdje postoji rizik po njihovo fizičko i mentalno zdravlje.
- (2) Zabranjen je rad maloljetnicima na poslovima koji mogu ugroziti njihovo zdravlje i razvoj.
- (3) Radnik sa promijenjenom radnom sposobnošću ne smije obavljati poslove na kojima postoji opasnost smanjenja preostale radne sposobnosti.

IX - EVIDENCIJE, IZVJEŠTAVANJE I OBAVJEŠTAVANJE O NESREĆAMA I POVREDAMA NA RADU I PROFESIONALNIM OBOLJENJIMA

Član 50.

(Obaveza vođenja evidencija)

- (1) Poslodavac vodi propisanu evidenciju o:
 - a) radnicima na radnim mjestima sa povećanim rizikom,
 - b) radnim mjestima sa povećanim rizikom,
 - c) opasnim materijama koje se koriste pri radu,
 - d) provjeri znanja radnika iz oblasti sigurnosti i zaštite zdravlja na radu,
 - e) izvršenim pregledima i ispitivanjima radne sredine i sredstava za rad,
 - f) povredama na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima,
 - g) lječarskim pregledima radnika.
- (2) Evidencije iz stava (1) ovog člana vodi radnik kojeg ovlasti poslodavac ili radnik za zaštitu na radu.

Član 51.

(Dostavljanje izvještaja o povredi na radu i profesionalnom oboljenju)

- (1) Odgojni centar dostavlja nadležnoj inspekciji rada godišnji izvještaj o povredama na radu, profesionalnim oboljenjima, smrtnim slučajevima i njihovim uzrocima.
- (2) Izvještaj o povredi na radu koja se dogodi i profesionalnom oboljenju koje nastane na radnom mjestu, poslodavac je dužan dostaviti:

- a) radniku koji je pretrpio povredu, odnosno kod kojeg je nastalo oboljenje,
 - b) nadležnom zavodu zdravstvenog osiguranja kod kojeg je radnik zdravstveno osiguran,
 - c) ovlaštenoj zdravstvenoj ustanovi koja obavlja usluge specifične zdravstvene zaštite/medicine rada kod poslodavca, kao i
 - d) nadležnoj inspekciji rada.
- (3) Izvještaj iz stava (2) ovog člana podnosi se u roku od sedam dana od dana pretrpljene povrede odnosno nastanka oboljenja, na obrascu čiji je sadržaj i način podnošenja propisan Pravilnikom o vođenju evidencije, čuvanju isprava i sadržaju godišnjeg izvještaja iz oblasti zaštite na radu.

Član 52.

(Obaveza obavještavanja inspekcije rada)

- (1) O svakom smrtnom slučaju, težoj povredi na radu, profesionalnom oboljenju i svakoj pojavi koja bi mogla ugroziti život ili zdravlje radnika na radu Odgojni centar je obavezan odmah obavijestiti nadležnu inspekciju rada.
- (2) Za svaku povredu na radu Odgojni centar je dužan na uviđaj pozvati radnika za zaštitu na radu, neposrednog rukovodioca povrijeđenog radnika i povjerenika za zaštitu na radu, ako je imenovan, odnosno predstavnika radnika.

X – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 53.

(Stupanje na snagu)

- (1) U pogledu pitanja koja nisu regulisana odredbama ovog Pravilnika, a koja se odnose na sigurnost i zaštitu zdravlja radnika na radu, primjenjivat će se zakonski propisi i druga opća akta iz djelokruga zaštite na radu.
- (2) Ukoliko u toku primjene ovog Pravilnika dođe do izmjene zakonskih propisa i općih akata iz prethodnog člana i ako propisima donesenim na osnovu zakona pojedina pitanja budu regulisana na drugačiji način nego što je to u ovom Pravilniku, primjenjivat će se zakonski propisi, odnosno propisi doneseni na osnovu zakona sve do usklađivanja odredbi Pravilnika sa odredbama zakona i tih propisa.
- (3) Izmjene i dopune ovog Pravilnika vrše se na način i po postupku predviđenim za njegovo donošenje.
- (4) Pravilnik stupa na snagu danom donošenja i objaviće se na web stranici i oglasnoj tabli Odgojnog centra.

Broj: 31-01-02-1322/25
Sarajevo, 05.12.2025. godine

mr.sci. Midhat Kerla

